

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Europaudvalget
til udenrigsministeren af 27.
maj 2016. Spørgsmål nr. 27 ad
KOM (2013) 0136.

Spørgsmål 27:

Ministeren bedes give en status for forhandlingerne om en frihandelsaftale mellem EU og USA (TTIP) og den danske position i det aktuelle forhandlingsforløb.

Svar:

Forhandlingerne om en frihandelsaftale mellem EU og USA (TTIP) har været i gang i tre år, og der er i alt blevet afholdt 13 forhandlingsrunder. Den næste forhandlingsrunde forventes at finde i sted i juli 2016. Nedenfor fremgår en status for hver af de tre forhandlingsøjler: markedsadgang, reguleringsmæssigt samarbejde og regler. For en mere detaljeret status for de individuelle områder henvises til EU-Kommissionens statusrapport fra d. 27. april 2016: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/april/tradoc_154477.pdf.

Markedsadgang

Markedsadgangssøjlen indeholder bl.a. områder som told, tjenesteydelser, offentlige indkøb samt oprindelsesregler. EU og USA har udvekslet to toldtilbud, herunder senest i oktober 2015, og parterne har tilbudt at fjerne tolden på 97 % af alle toldlinjer. Der er ligeledes blevet udvekslet to tilbud for så vidt angår tjenesteydelser (senest i juli 2015), mens de første markedsadgangstilbud for offentlige indkøb blev udvekslet i februar 2016.

Reguleringsmæssigt samarbejde

Det reguleringsmæssige område er af stor betydning i TTIP-forhandlingerne, da der forudses væsentlige økonomiske gevinster her. Både EU og USA har i 2016 fremsat nye tekstforslag til de horisontale kapitler om reguleringsmæssigt samarbejde og god reguleringsmæssig praksis. Det er vigtigt at understrege, at samarbejdet bliver baseret på frivillighed og gensidig interesse. Der vil hermed være områder, hvor der ikke forudsiges samarbejde, idet EU og USA ikke deler samme tilgang eller har samme beskyttelsesniveau. TTIP forventes også at inkludere sektorspecifikke bilag, som vil indeholde konkrete initiativer til reguleringsmæssigt samarbejde inden for ni nøglesektorer. EU har i løbet af foråret 2016 bl.a. fremsat og offentliggjort sit tekstforslag på lægemiddelområdet, en vigtig prioritet for Danmark.

Endelig forhandles der inden for det reguleringsmæssige område om mere traditionelle reguleringsmæssige spørgsmål i frihandelsforhandlinger, herunder sanitære- og phytosanitære

bestemmelser (SPS) samt tekniske handelshindringer (TBT). Både EU og USA har fremsat tekstforslag om hhv. SPS og TBT, og der arbejdes nu på at konsolidere teksterne.

Regler

Regelsøjlen spænder bredt og omfatter bl.a. områder som små- og mellemstore virksomheder (SMV), bæredygtig udvikling, investeringsbeskyttelse, konkurrence, energi og råstoffer samt intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR). Et af de områder, hvor man er kommet længst i forhandlingerne, er SMV-kapitlet, som skal hjælpe små og mellemstore virksomheder med at få mest muligt ud af TTIP. For så vidt angår bæredygtig udvikling fremsatte EU i efteråret 2015 et ambitiøst tekstforslag, som er mere vidtgående end hidtidige bæredygtighedskapitler i EU-frihandelsaftaler. USA har ligeledes fremsat et forslag til et bæredygtighedskapitel i februar 2016, og arbejdet med at konsolidere de to tekster ventes påbegyndt snarest. I forhold til investeringsbeskyttelse i TTIP fremsatte EU i efteråret 2015 et nyt reformforslag. EU har bl.a. foreslået, at der skal oprettes et nyt mere domstolslignende system for tvistbilæggelse, der desuden sikrer ankemulighed i investeringsbeskyttelsessager, det såkaldte ICS-system. EU's forslag indeholder også en præcisering og klargørelse af ”retten til at regulere”. I forlængelse af fremsættelsen af forslaget er drøftelserne mellem EU og USA om investeringsbeskyttelse genoptaget i starten af 2016.

Forventninger til 2016 og regeringens holdning

EU og USA arbejder på at få tekstforslag på bordet for alle kapitler i frihandelsaftalen før udgangen af sommeren 2016. Sideløbende arbejdes der også på at opnå et sammenligneligt ambitionsniveau indenfor de tre hovedområder af markedsadgang: told, tjenesteydelser og offentlige indkøb. EU og USA deler en ambition om, at man skal forsøge at indgå en politisk aftale om TTIP i 2016. Det er dog på nuværende tidspunkt uvist, om det vil være muligt at indgå en aftale om TTIP i år. Blandt komplicerende faktorer i USA er den udestående godkendelse af den store TPP-frihandelsaftale med 11 andre Stillehavslande. For EU er det en klar forudsætning, at man opnår tilstrækkelige fremskridt i 2016, så den endelige TTIP-aftale bliver ambitiøs, omfattende og balanceret.

Regeringen arbejder indenfor rammerne af forhandlingsoplægget vedrørende TTIP, som blev givet af Folketingets Europaudvalg d. 8. maj 2013 samt folketingsvedtagelserne V45 af den 14. maj 2014 og V44 af den 29. april 2015. Regeringen støtter frihandelsforhandlingerne med USA og bestræbelserne på at nå en politisk aftale om en ambitiøs TTIP i 2016. Det er for regeringen afgørende, at den endelige TTIP-aftale kommer til at medføre håndgribelige økonomiske gevinster for danske virksomheder og borgere, ligesom den lægger vægt på at styrke det vigtige transatlantiske bånd. Samtidig er det også væsentligt, at TTIP sætter en ambitiøs præcedens for fremtidige frihandelsaftaler, herunder på områder som handelsregler, reguleringsmæssigt samarbejde og bæredygtighed.